

සේගදුගේ සේවය කළ තුළ ලාංකික ගැහැ සේවකාව වෙබ් තබා සාතනය කෙරේ

නන්දන නත්තෙන්ති සහ එල්. පි. උදය විසිනි,

2018 මයි 05

සේගදු දී අරාබියේ, බුරුදිඩා පුදේශයේ ගැහැ සේවයේ යෙදී සිටි තුළ ලාංකික කාන්තාවක් වන ප්‍රියන්තා ජයසේකර තැමයි 38 වියති තිදුරු මවක් තමන් සේවය කළ නිවසේදී එම්මූල කෙරෙනු වෙබ් පහරකින් මරනයට පත් විය. වෙබ් තැබීම සිදු කර ඇත්තේ එම නිවසෙහි හාම්පතාගේ 31 වියති පුතෙකු විසින් බව වාර්තා වේ.

මාර්තු 10 දා මෙම අපරාධය සිදු කර ඇති අතර එම අවස්ථාවේ ඇය රෝහල් ගත කරනු ලබ ඇත්තේ පිටිතය බෙරා ගැනීමට අවස්ථාවක් තිබූ නැති බව තුළ ලංකා රජයේ එරට තානාපති කාර්යාල නිලධාරීන් විසින් පවුලේ ඇශානින් වෙත දින්වා ඇතේ. සිද්ධිය පිළිබඳව මාධ්‍ය වාර්තාවලට අනුව සිද්ධිය වූ ස්ථානයේදීම මිය ගෙ කාන්තාවගේ දේහය රෝහල් මෙත ගෝරාගාරයට ගෙන ගොස් ඇතේ. අප්‍රේල් 17 දින තුළ ලාංකාවට එවන දෙදු මෙත දේහය පසුදින ඇශානින් වෙත හාර දෙනු ලැබේය. එහිදී හාරදුන් අධිකරන වෙදුන හා විශවේදී ආයතනය නිකුත් කළ මරන සහතිකයට අනුව මරනය සිදුවූයේ "නිනි අවියකින් නිකුත් වූ මූතිස්සම් මගින් පපුවේ අභ්‍යන්තර අවයව වෙළු සිදු වූ මරනිය තුවාල හේතුවෙන් සඳහන් ව තිබේ.

සාතනයට ලක් වූ ප්‍රියන්තා ජයසේකර ගාල්ල, වදුරුණ, කටුවුරාව ගමෙහි වාසය කළ කම්කරු කාන්තාවකි. ඇය එම පුදේශයේ බහුතරයකගේ පිටතෙන්පාය වූ තේ ඉඩිම්වල කුලී වැඩ කිරීමෙහි නියුලී සිටියා ය. ඇගේ සැමියා, එල්. පි. උප්‍රේල් ගල් බෝර දුම්මේ රැකියාව කරන උප්පන් කම්කරුවෙකි. ඇගෙහිම කම්හලක සේවය කරන වැඩිමහල් දියනිය හෝටල් සේවකයෙක් සමග විවාහ වී සිටි. බාල දියනියන් දෙදෙනා 3 හා 4 වසර වල ඉගෙනුම බෙති.

අපරාධය සිදු කිරීමට හේතු වූයේ කුමක්දුයි නිශ්චිත නොවන අතර වෙබ් තැබූ පුදේශලයා මානසික රෝග යෙකු බවත් අපරාධ සිදු විමෙන් පසුව ඔහු සිය ද්‍රි නිසාගෙන ඇති බවත් තුළ ලංකා රජයේ නිලධාරීන් විසින් ප්‍රියන්තාගේ ඇශානින් වෙත වාචිකව සඳහන් කරනු ලබ ඇතේ. කිසිදු සාක්ෂියකින් තොර මෙම පුදා පුදා විශාල මිය වෙත නොහැකි බව මිය විසින් සේවකයා වන උප්‍රේල් කියයි. ලේක සමාජවාදී වෙබ් තැබා ඇත්තේ අනුපාතික අභ්‍යන්තරයේ ප්‍රකාශනය වෙත පෙන්වනු ලබයි.

මහු තව දුරටත් කියා සේවයේ සිය බිරිද අයුක්තිය නොඟුවසන බවේත් එවතින් අවස්ථාවක ඇය මෙම ප්‍රකාශනයට ගොදුරු වුවා ද යන සකිය තමන් තුළ වන බව ය.

අපරාධය සිදු වන අවස්ථාව වන විට ඇය එහි සේවයට ගොස් මාස 9 ක් පමන ගතවේ තිබිති. මෙම කාලය තුළ ඇයට තම සම්මාඟ හා දුරටත් සමග මසකට එක් වරක් පමනක් දුරකථනයෙන් කඩා කිරීමට අවස්ථාව ලැබේ ඇතේ. අවසන් වරට පෙබරවාරි 10 දා ඔවුනු දුරකථනයෙන් කඩා කළඹ. ඉන් හරියටම මාසයක් ගතවූ දින ඇය වෙබ් පහරට ලක්ව මිය ගියාය. එම මාසයේ දුරකථන ඇමතුම වෙනුවට වදුරුණ පොලිස් ස්ථානාධිපති ඔවුන් වෙත මෙම පුවත රැගෙන ආවේ ය.

ප්‍රියන්තා බුරුදිඩා වල රැකියාව සඳහා යවන ලද්දේ කොළඹ කොටුවේ පිහිටි එළඟන්සියක් වන ව්‍යාන්ස් ගල්ග් පුදේශලික සමාගම විසින් දුරකථන යුතු සියලු වගකිම් වෙළන් ඉවත්ව සිටි. ප්‍රියන්තා ව්‍යාන්ස් ගල්ග් සමාගම වෙත යොමු කළ එහි ගාල්ලේ තියෙකියා දුරකථන ඇමතුමකට ප්‍රතිච්ඡල දැක්වීම පවතා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇතේ. සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කිසිදු තොරතුරක් ලබා දීමට රැකියා එළඟන්සිය දුදානම් නැතේ.

විදේශ සේවා නිශ්චිත් කාර්යාලයට පැමිනිල් කළ විට පවුලේ ඇශානින්ට ලබේ ඇති පිළිතුර නම් පැමිනිල්ල විමසා බලා රක්ෂණ මුදල ලබා දීමට කටයුතු කරන බවයි. අපරාධයට අදාළ සියලු කරනු ගෙවිදුරට කිරීම තබා පිළිගත හැකි වන්දි මුදලක් ලබා දීම ගැන හෝ සාකච්ඡාවක් සිදු නො වේ.

වන්දි ලබා දීම සඳහා කටයුතු කරන බවට ගාලු දිස්ත්‍රික් මන්ත්‍රී, ඇමති සාගල රත්නායක කර ඇති ප්‍රකාශන ද මුහුන බෙරා ගැනීමේ ප්‍රකාශනයකි. මේ අතර විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් සහන පියස නමින් තියාත්මක ආයතනය මෙත දේහය කටුනායක සිට නිවසට ගෙන එමේ ගාස්තුව හා මිනි පෙවිටිය සඳහා රැපියල් 55,000ක මුදලක් වැය කර ඇතේ. මෙවතින් කටයුතු මගින් තමන් පිඩාවට පත් ජනායාගේ පිහිටිව පැමිනෙන බව ආන්ඩ්ව පෙන්නුම් කරන්න් ඔවුන් මුහුන දී සිටින සැබෑ තතු ඉක්මතු වීම හා සෙසු ජනායාගේ අවධානය එම තොරතුරු වෙත යොමු වීම වලකා ලිමටත් හැකි වනු ඇතැයි ඔවුනු සිතති.

ලංකාවේ අනුපාතික ආන්ඩ් හා බලධාරීන්

සලකන්නේ මද පෙරදිග සේවකට යන සේවකයන් තම ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කිරීම රටවල් උරන වීමත හා රැකියා අවස්ථා නොලබේ විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට ඇති ඉඩ අනුරා දුමන පෘතාධයක් ලෙසය.

විදේශ සේවා බිජුරෝව ම පිළිගෙන ඇති පරිදි ගෘහ සේවකාවන්ට මූහුණ දීමට සිදුව ඇති සේවා කොන්දේසි දරාගත නොහැකිව ආපසු ගෙන්වා ගැනීමට සිදුවන අවස්ථා ඉහළ යයි. එය ලංකාවේ පමනක් නොව දකුනු ආකියාවටම පොදු තත්වයකි. 2015 වසර තුළ පමනක් මේ රටවලින් ගෘහ සේවකාවන් 2000 එළෙස ආපසු ගෙන්වා ගැනීමට සිදුවී ඇතේ.

එහෙත් බරපතල ප්‍රශ්න වලට මූහුණ දී සිටියදින් ආපසු පැමිනිමේ අවස්ථාව නොලබෙන කාන්තාවන් සම්බන්ධව සංඛ්‍යා ලේඛනවල සඳහන් නොවේ. 2015 වසරේ වසර 2ක සේවා කාලය අවසන් වී පෙරලා ලි ලංකාවට පැමිනි දැඩිලාගල පැලෙහිටියාව තිදුරු මවක් වන එවැම්. නිලන්ති මාධ්‍යට ප්‍රකාශ කළේ තමන් ඉකිලිය නොහැකි වෙතින්සාවට ලක්වී රැකියාව අත්හර ආපසු පැමිනිමට දැරු උත්සාහය සාර්ථක නොවූ බවිත් තමන්ට සම්පූර්ණ සේවා කාලය දුක්ඩිතව දරා ගෙන ගෙවා දුමීමට කිදු වු බවයි. ඇය හා ඇගේ පවුලේ අය විදේශ සේවා අමාත්‍යාංශයට හා අනෙකුත් මති අමෙති වරෙන්ට තමන් මෙම පිඩාකාරී තත්වයෙන් තිදිගස් කර ගැනීමට මැදිහත් වන මෙන් ඉල්ලා ඉදිරිපත් කළ ලිපි කුණු කුඩායට දුමා ඇති බව ඇය මාධ්‍යට ප්‍රකාශ කර ඇතේ.

මරන දෙකක් ගැන හා ගිවිසුම් කඩ කිරීම, ගිවිස ගත් වැටුප් නොගෙවීම, වෙතින්සා කිරීම් හා පවුලේ අය සමග සන්නිවේදන නොමැති වීම යන කරුණු යටතේ පැමිනිල 4326 ක් විදේශ සේවයේ නියුතු ලි ලාංකිකයන්ගෙන් ගිය වසර තුළ පමනක් විදේශ සේවා බිජුරෝවට ලබා ඇතේ. එයින් 3074 ක් ගෘහ සේවකාවන්ගෙනි.

සෞදි අරාබිය තුළ සිර බාරයේ සිටින ගෘහ සේවකාවන්ගේ සංඛ්‍යා ව ද පසුගාමී රටවල කාන්තාවගේ ජීවන තත්වය හා කොන්දේසි පිළිබඳ තවත් සාක්ෂියකි. 2016 නොවැම්බර් මාසයේදී සෞදි අරාබියේ ලි ලංකා තානාපති අයින් නහින් නිවුස් ගස්ටි වාර්තාවකට ප්‍රකාශ කර ඇති පරිදි පිළිඵින, කොන්යානු හා ඉතියෝගියානු කාන්තාවන් 400-500 අතර ප්‍රමානයක් එරට තුළ සිරගත කර ඇතේ.

මෙම තත්වයෙන් තුළ කාන්තාවන් ගෘහ සේවය සඳහා විදේශ ගත වීමට දක්වන මැලිකම ගැන විදේශ සේවා කාර්යාලයේ කන්ස්සල්ල පලටි තිබේ. ලි ලංකාවේ ගෘහ සේවකාවන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් සේවය කරන සෞදි අරාබියේ පමනක් එම සංඛ්‍යාව සියයට 35ට වැඩි ප්‍රමානයකින් පහත වැට්ට 2015 සිට සිදුවී ඇතේ.

රදුරු සේවා කොන්දේසි වලට සේතුව ගෘහ සේවකාවන් නියි ප්‍රහුනුවක් නොලබා විදේශ රැකියා වලට ගෙමු වීම යයි විදේශ සේවා බිජුරෝව සඳහන් කරයි. මෙය මූලමතින්ම යටා තතු වසන් කිරීම සඳහා දැරෙන කුඩා ප්‍රයත්තයකි.

මද පෙරදිග ගෘහ සේවයට විශාල වශයෙන් ඇදී යන්නේ ඉන්දියාව, බංග්ලාදේශය වැනි දකුනු ආකියාතික රටවලති. පැමිනි ඉහළ යන ප්‍රවන වියදම නිසා පවුලේ ආර්ථික බරට උර දීමට කාන්තාවට පමනක් නොව මෙයින්ට ද සිදුවී ඇතේ. මියිනය මීයන්තාගේ අත්දැකීම ද රට තිදිසුනකි.

අය පුරුම වතාවට මදුපෙරදිග ගෘහ සේවය සඳහා ගෙමු වුයේ 2012 වසරේදිය ඒ ඇය හා පවුල වියින් අත් පත් කර ගැනුණු අනවසර රජයේ ඉඩමෙහි නිවසක් තනා ගැනීම සඳහා ය. නවත 2016 වසරේ ඇය විදේශ රැකියාවකට ගියාය. අවසන් වරට සෞදි අරාබියට ගියේ ඇගේ සාම්යාගේ මිය ගිය මව හා සහෝද්‍රියගේ අවමගුල් කටයුතු වලට ගත් නය ගෙවා දැමීමට අන් මගක් නොවූ බවිති.

ප්‍රියන්තාගේ සැමියා ස්විර ආදායමක් නොලබයි. ඔහුගේ රැකියාව වන බෝර දුමීම සඳහා ගල් විදිම වෙනුවෙන් වැටුප් ගෙවන්නේ කොන්ත්‍රාත් කුමයටය. ඒ අනුව රු. 70 ක් ලබා ගැනීම සඳහා අඩ්‍යක් විදිය යුතුය. ඒ සඳහා කඩ ආධාරයෙන් ගල් පර්වත වලට බඩ ගැමට සිදුවේ. වැඩි දිනවල වැඩි කළ නොහැකිය. පසුගිය මාර්තු මාසයේදී වැඩි කිරීමේදී සිදුවූ පාදයේ ආධාරය නිසා මේ වන ව්‍යවත් ඔහු රැකියාවක තිරත නොවේ.

ප්‍රදේශවාසින්ගෙන් බහුතරයකගේ පිවතෙක්පාය වන්නේ කුඩා තේ ඉඩම් වල කුලී වැඩි කිරීමය. වතු ආර්ථිකයේ අර්බුදය නිසා රැකියා අහිම් වූ දැහසක පමන වතු කම්කරු පිරිසක්ද ගම් වාසින් අතර වෙති. ඔවුන්ට ද එදිනේදා රැකියා සෞදි යාමට සිදුවී ඇතේ.

දකුනු ආකියානු කළාපය තුළමත් ගෘහ සේවය සඳහා ඇති තරගය පහල වැටුප් මට්ටම පවත්වා ගැනීමටන් ඉඩමිය නොහැකි සේවා කොන්දේසි පැනෙවීමටන් අවකාශ සලසයි. ආන්ඩ්වූ ප්‍රහුනුව යන වචනයෙන් ඇගවුම් කරන්නේ එම තත්වයට ඔරෝත්තු දීමේ හැකියාව ඇතිකර ගැනීමය.

මෙරට ගුම බලකායෙන් ම්ලයන 1.2කට ආසන්න ප්‍රමානයක් විදේශ සේවාවල යොදී සිටිති. ඔවුන් වියින් දැ දේසිය නිෂ්පාදනයෙන් උපයනු ලබන කොටස සියයට දොලහකි. ආන්ඩ්වූ ප්‍රහුනුව උත්සුකය කුමන කොන්දේසි තුළ වුව මෙම මිනිසුන් මගින් බිමියන ගනන් විදේශ විනිමය උපයා ගැනීම ගැනිය.